

#1 NEW YORK TIMES BESTSELLERS

REBEKA DŽEIMSA
Sieviete spoguļī

JŪS BŪSIET ŠĪS MĀJAS NĀKAMĀ SAIMNIECE.
UN JUMS TAS PATIKS. PATIKS VAIRĀK, NEKĀ VAJADZĒTU.

REBEKA DŽEIMSA

Sieviete spoguļi

REBECCA JAMES

*The Woman
in the Mirror*

REBEKA DŽEIMSA

Sieviete spoguļi

KONTINENTS
RĪGA

UDK 821.111-3
Dž 360

Copyright © [2017] by Victoria Fox

Rebekas Džeimsas romāna "Sieviete spogulī"
publicēšanas tiesības pieder
"Apgādam "Kontinents""

No angļu valodas tulkojusi Dina Kārkliņa
Vāka dizains Artūrs Zariņš
Vaāka foto © ketrik17/eu.fotolia.com

ISBN 978-9984-35-906-9

© Tulkojums latviešu valodā,
mākslinieciskais noformējums,
"Apgāds "Kontinents"", 2018

ĒNAS ATBLĀZMA STIKLĀ
ĻAUJ VAJU KRISTĀLA VIRSMĀI,
AIZEJ – KĀ SKAISTĀS VĪZIJAS AIZIET,
LAI NEATGRIEZTOS VAIRS, LAI KĻŪTU
PAR MULSUMA STUNDAS RĒGU,
KAS DZIRD MANI ČUKSTAM:
TĀ ESMU ES!

Mērija Elizabete Kolridža

PROLOGS

KORNVOLA, 1806. GADA ZIEMA

NAKTS

Ieklausieties! Vai dzirdat?

Tur, jā, tur. Ieklausieties. Jūs neklausāties. Ieklausieties uzmanīgāk.

Vēl uzmanīgāk.

Vēl neieraudzījusi, es viņus jau dzirdu. Viņu klaigas skan aiz kalna, viņi sauc mani vārdā, sauc mani par raganu. Viņi nāk ar saviem noasinātajiem mietiem un liesmām, sarkanajām mutēm un ļaunajiem nodomiem. Viņi apgalvo, ka es esmu tā, kurai jābaidās, taču bailes ir kopā ar viņiem. Bailes atrodas viņos. Es tām neesmu vajadzīga. Bailes viņus panāks viņu pēdējā stundā.

Pāri tīreļiem ložņā ēnas, melni izplešoties tumsā. Dejo vi-

ņu lāpas, aizdedzinātas pie liesmojošā šķūņa. Sadedziniet viņu! Noslīciniet viņu! Izkvēpiniet viņu no alas!

Ragana.

Es te vairs nevaru justies droši. Viņi aizdedzinās manu mājokli, un es iešu bojā kopā ar to. Tāpēc es izbēgu naktī, vējš palēnām atnes viņu soļu skaņas kā baidus auļus. Lejā pa klintīm, tuvu zemei, debesis noskatās pacietīgi un vienaldzīgi. Zvaigznes ir sasalušas. Mēness vēro. Es nevaru griezties atpakaļ: mans mājoklis ir pagalam.

Beigās es atkal atgriezīšos tur, apsēdišos pie pavarda un skatīšos uz gleznu pie sienas. To es viņam uzgleznoju pati, taču tā arī neatdevu. Gleznā redzama mana māja, jo viņš to tik ļoti apbrīvoja. Viņš teica, ka tā atrodas tik ideālā vietā, augstu klintīs, maza, jauka mājiņa pļavu un egļu ielokā. Ak, tās pirmās nevainīgās dienas! Ak, tās aklo cerību dienas, kad viņš vēl nebija mani atraidījis. Tovakar, kad biju iecerējusi uzdāvināt viņam šo gleznu, viņš saplosīja manu dvēseli. Dāvanu, ko biju vēlējusies pasniegt viņam, man nācās atstāt sev, tieši tāpat kā visu pārējo, kam būtu vajadzējis kļūt kopīgam.

Nemūžam nebiju iedomājusies, ka varētu būt sieviete, kura domāta mīlestībai, sieviete, kuru mīl.

Sievietei allaž vajadzētu uzticēties vienīgi sev.

Kas paliks manā mājoklī, kad manis tur vairs nebūs? Ko viņš paturēs un ko sadedzinās? Man ir bail par savu iemīļoto spoguļi. Es lūdzos, kaut tas paliktu neskarts, jo varbūt līdz ar to neskarta paliktu arī kāda daļa manis, lai cik maza tā arī būtu.

Aiven. Mans mīļais. Kā tu varēji tā izdarīt?

Es to nekad neuzzināšu. Es to nekad nesapratīšu. Un kāda tam vispār šobrīd nozīme? Aivens de Grejs mani node-

va. Viņš salauza man sirdi. Es ticēju, ka viņš mani dievina, es samierinājos ar viņa meliem, un, ak, cik sāpīgi, cik sāpīgi ir domāt par viņa apskāvieniem...

Tagad viņi ir izdomājuši pret mani vērstu apsūdzību. Viņi ir izplānojuši cīņas gaitu un noslīpējuši apņēmību. Es vairs neko nevaru teikt un darīt; iebildumi tikai pastiprinās to, kas man lemts.

Slīdu lejup pa klinšu taku. Tumsā es to pārzinu pietiekami labi. Kazenāji plosa manu ādu un acis; mutē var just asiņu skābo garšu. Es klūpu, tveros pie dubļiem un gaisa. Ar galvu atsitos pret akmeni, asu, cietu, un krītu, kamēr sāpes parauj mani atpakaļ. Mani mati ir aizķērušies aiz kāda stublāja. Uz mirkli palieku nekustīgi guļam. Dārdi, dārdi, dārdi. Stingri skatos augšup, tumsā, uz mēness vēso, balto pērli. Kaut es būtu dzīvnieks. Kaut es būtu vilks. Kaut es spētu pārvērsties un sagaidīt viņus, kad viņi uznāks uz klints. Es mestos viņiem virsū ar atņirgtiem zobiem.

Bet es esmu sieviete, nevis vilks. Vai arī kaut kas no abiem.

Bēdz.

Es sastopos ar jūru, kura ir pilnīgi aprijusi visas smiltis. Tā puto ap manām potītēm, es brienu pa ūdeni, un sāls svilina brūces uz manām kājām. Aivens jau pirms laba laika nosprieda, ka esmu iezīmēta. Viņš ieraudzīja sarkanās pēdas uz mana auguma, un tālāk jau viss bija vienkārši. Viņš to pastāstīja saviem draugiem, šie draugi pastāstīja saviem ienaidniekiem, un nu viņi visi ir vienojušies krusta gājienā. Ragona. Šādām apsūdzībām jau sen būtu vajadzējis iznīkt, bet ne jau šeit. Ne jau te, kur visi likumi tiek izdoti un pārkāpti pēc tādu vīru vēlmēm kā Aivens de Grejs. Sieviete, kura dzī-

voja kalna galā, piederēja tas, ko viņš gribēja: viņa dzīvoja uz zemes, ko viņš bija iekārojis sev. Nekā sarežģīta.

Atlika vienīgi panākt, lai viņa noticētu šī vīrieša mīlestībai.

Mīlestība.

Pretīgā, smirdošā, ienīstā mīlestība. Tā domāta muļķiem, kuru ceļš ved uz elli.

Man riebjas tās glūnīgais nodevīgums. Es nicinu tukšo čaulu, par ko tā mani pārvērtusi. Savu vājību būt iekārotai, savu nožēlojamo, trīcošo sirdi...

Mierinājumu sniedz vienīgi apziņa, ka pēc manas nāves mans naids turpinās dzīvot. Mans naids paliks tepat, šajā piekrastē, šajā jūrā un zem šīm debesīm. Mans naids nezudīs.

Es tam uzticēšu savu atreibību, jo es noteikti atreibšos.

Ūdens novelk mani uz ceļgaliem, tas ir melns, tas mani sit un samērcē manu kleitu.

Pagriežos pret krastu. Augstu kalnā virmo spožas liesmas. Vīri steidzas pie manis, platiem soļiem brien pa jūru. Es neiešu viņiem līdzī. Es aiziešu pati, labprātīgi. Es iepeldēšu dziļumā un tad vēl tālāk. Sliktot es domāšu par savām mājām.

Sāku rāpot pretī mežonīgajai tumsai.

Kāda roka sagrabj mani aiz potītes un velk lejā.

Pirmā nodaļa

1947. GADS, LONDONA

– Elisa Millere – Dieva dēļ, mostieties taču.

Iespējams, tā varētu būt Vilsona kundzes augstprātīgā piezīme, kas vienpadsmitos izrauj mani no sapņiem, vai arī *Quakers Oatley & Sons* pastāvīgā iemītnieka rudā setera siltais purns, kurs karsti baksta manu klēpi, jo ir grūti saprast, kas mani piemeklējis pirmais.

– Es nemaz neguļu, – es viņai saku, zem galda sataustīdama suņa siltās ausis un sākdama tās bužināt ar pirkstiem; Džespers apmierināti pūš caur degunu un būkšķina asti pret grīdu. – Vai tad jūs neredzat, ka manas acis ir vaļā?

Vilsona kundze, uzņēmuma īgnā pārvaldniece, nedaudz novilcina laiku, ievilkdama no cigaretes dūmu tā, ka viņai iekrīt vaigi. Izpūtusi dūmu mākonī, viņa nospiež cigareti pelnu traukā un uzstumj brilles uz virsdegunes.

– Es ne mirkli neuzdrošinātos apgalvot, Milleres jaun- kundz, ka vispār kaut ko nozīmē tas, ka jūsu acis ir vaļā. – Viņas pirksti paklaudzina pa rakstāmmašīnu. – Pat muļķim ir skaidrs, ka jūs domās esat aizklīdusi jūdzēm tālu. Kā pa- rasti.

Ja es varētu apstrīdēt šo apsūdzību, tad tā arī darītu, ta- ču viņai ir taisnība. Advokāta sekretāres darbā nav gandrīz nekā satraucoša, un es pārāk bieži gremdējos atmiņās par nākotni. Šī dzīve nav tāda, kādu to atceros. Vai tad mēs vi- si reiz neesam dzīvojuši – un miruši – tā, ka to nemaz nav iespējams aprakstīt ar vārdiem? Taču, tikai divus gadus pēc kara ielūkojoties Džinas Vilsonas acīs, kas man šķiet tikpat neizteismīgas un pelēkas kā pilsētas ielas, rodas sajūta, ka tā pasaule varbūt nemaz nav pastāvējusi, ka tā ir bijusi tikai viena no manām fantāzijām. Interesanti, ko Vilsona kundze kara laikā ir zaudējusi? Nav grūti sajusties tā, it kā tu būtu zaudējis kaut ko vairāk nekā pārējie, – un vēlāk nāk apjau- sma: es esmu tikai atsevišķs stāsts, viena skaņdarba nots, kas pēc daudziem gadiem pagaisīs orķestra spēlē.

Džespers iztipina no pagaldes un iekārtojas uz paklāja lī- dzās logam. Aiz tā var dzirdēt autobusa bremžu trokšņus un automašīnas signāltauri.

Iezvanās telefons.

– Labrīt, vai *Quakers Oatley*?

Mēs gaidām zvanu no kāda apnicīga klienta, taču man par pārsteigumu izrādās, ka tas nav viņš. Īsu brīdi klausulē var dzirdēt līnijas sprakškus un neskaidru citas sarunas atbalsi, un tad kāda izsmalcināta balss nosauc vārdu. Es satveru klausuli ciešāk. Klusēju tik ilgi, ka Vilsona kundze kļūst ie- interesēta un pāri brillu malai uzmet man ātru skatienu.

– Protams, – es saku, kad esmu aptvērusi visu, ko viņš pateicis. – Tūlīt ieradīšos.

Nolieku klausuli, paņemu mēteli un atveru durvis.

– Uz kurieni jūs ejat?

– Palieciēt sveika, Vilsona kundze. – Es uzvelku mēteli.

– Paliec sveiks, Džesper.

Šī ir mūsu pēdējā tikšanās reize.

Metro vēl aizvien ož tāpat kā kara laikā – gaiss ir sasmacis, skābens, ķermeņu sakarsēts. Man līdzās uz perona stāv kāda sieviete ar bērniem: viņa uzsit vienam no tiem pa roku un norāj viņu, un, kad pienāk vilciens, pievelk abus bērnus sev klāt. Es iztēlojos, ka uzlidojuma laikā viņi vēl ir bijuši pavisam mazi; viņa tos spiedusi sev klāt, kamēr no debesīm gāzusies nāve.

Aizbraucu līdz Marmora arkas pieturai, pa ceļam domās atkārtodama adresi. Ēka izrādās tuvāk, nekā biju domājusi. Esmu ieradusies pārāk agri, tāpēc ieeju kafejnīcā turpat līdzās un pasūtu krūzi tējas. Dzeru to lēnām, nenoņēmusi cepuri. Kāds vīrietis pie blakus galdiņa griež ceptu olu un liek to uz grauzdiņa. Dzeltenums izšķīst pa visu šķīvi, un uz netīrās, rūtainās vaskadrānas nokrīt oranža lāsīte. Viņš to nosusina ar pirkstu.

Sludinājumu esmu glabājusi somiņā jau mēnesi. Man šķīta, ka tur tāpat nekas neiznāks: šāda iespēja likās pārāk īpatnēja, pārāk neiespējama, pārāk izdevīga. VAJADŽĪGA GUVERNANTE, ĶIMENES NAMĀ ZIEM.POLKRĒTĀ, JĀSĀK STRĀDĀT TŪLĪT. Es to pamanīju pusdienas pārtraukumā, tā grāfistes laikraksta pēdējā lapā, ko Vilsona kundze

bija atvedusi mājās pēc Dienvidrietumos pavadītas ilgās nedēļas nogales.

Nu es to atloku un vēlreiz pārlasu. Tur patiešām nav nekādas citas informācijas, itin nekā par tiem ļaudīm, pie kuriem man būtu jāstrādā, un par to, cik ilgi tas varētu būt. Šaubos, vai tieši tas sākumā piesaistīja manu uzmanību. Savulaik mana dzīve bija nedrošības pilna: nekad neko nevarēja zināt, mēs necerējām ieraudzīt ne saullēktu, ne saulrietu, un katra nakts, kad gaidījām gaisa uzlidojuma un apšaudes sākumu, bija kā mums nejauši atvēlēts papildu laiks. Nedrošība uzturēja manī dzīvību. Es zināju, ka pašreizējais mirklis nekādi nevarēs ilgt mūžīgi un drīz pienāks nākamais; tas būs pārmaiņu brīdis, kas nesīs kaut ko jaunu, zeme man zem kājām sakustēsies un virzīs mani uz priekšu. Firmā *Quakers Oatley* zeme ir tik lipīga, ka es jūtu sevi sliktam.

Tēja pamazām atdziest, neglazētā māla krūze ir tumši brūna un saplaisājusi, un dzēriena virspusē nomācoši peld piena pulvera lāsumiņš. Vīrietis man līdzās pasmaida un atšķir laikrakstu: "Indija iegūst neatkarību: britu valdīšanas laiks ir galā." Jūtu, ka viņš grasās mani uzrunāt, tāpēc pieceļos, pirms vēl viņš ir paguvis to izdarīt. Aizpogāju mēteli un aplūkoju sevi nosmērētajā logā. Atveru kafejnīcas durvis, un to zvaniņš vārgi iedžinkstas.

Tātad te nu tas ir. Četrdesmit sestais numurs. Otrā ielas pusē nomācoši slejas izsmalcināta savrupmāja. Tās spīdigās, melnās durvis un nospodrinātais vara zvans ir kā smalki iesaiņota dāvana, ko izmisīgi, tomēr bailīgi cenšas atvērt mani neveiklie pirksti. Šī māja man ir vajadzīga vairāk nekā es tai. Šis darbs ir mana biļete prom no Londonas, prom no